

Fler blommande och välhävdade marker i skärgården

Under 2011 startar EU-projektet GRACE, ett sexårigt projekt med restaurering av betesmarker i Natura 2000-områden i skärgårdsmiljö. Målet är att få tillbaka och förstärka naturvärden knutna till en betad skärgårdsmiljö, såsom välhävdade ekhagar och blomrika betesmarker. Dessutom ingår en stor informationssatsning.

Projektet är ett samarbete mellan fyra kustlän och har totalt beviljats 40 miljoner kronor i stöd från EU:s LIFE+ Natur. EU bidrar med 50 procent av medlen. Den andra halvan finansieras främst av Naturvårdsverket. I Stockholms län ska totalt 240 hektar i fyra Natura 2000-områden restaureras: Fridö vid Tullgarn i Södertälje kommun, Karingboda strax söder om Nynäshamn, Rånö Ängsholme i Haninge och Villinge Boskapsö i Värmdö kommun.

På Rånö Ängsholme och Karingboda är det främst igenväxta ekhagar som ska röjas och betas för att grova ekar och deras efterträdare ska få tillräckligt med livsutrymme. Därmed säkerställs en långsiktig kontinuitet av gammal grov och vidkronig ek. Både Ängsholmen och Karingboda betas idag, men hävden är otillräcklig. På Karingboda, liksom på många andra håll i skärgården, är bristen på betesdjur ett problem.

Ett nytt fårstall för 400 tackor med lamm kommer att ge en förstärkning med 150 tackor till de nyrestaurerade markerna.

Fridö är en liten ö söder om Näset i Tullgarns Natura 2000-område. Där finns kalkhällar med styv kalkmossa, en Natura 2000-art. Ön har varit obetad under flera årtionden och hällarnas sprickor är igenväxta med träd och buskar vilket missgynnar både mossan och kalkhällarnas rika blomsterprakt. Området ska därför öppnas upp genom röjning och återupptagen beteshävd.

Naturen på Villinge Boskapsö är varierad. Ön betades fram till början av 1980-talet, men har sedan dess vuxit igen. Den betespräglade skogen har slutit sig och hagmarker och strandängar vuxit igen med träd, buskar, vass och högvuxen fältvegetation. Trots igenväxningen finns idag rester kvar av betesgynnad gräs- och örtvegetation. Skogsbeten har varit viktiga genom historien, inte minst i skärgården, men är idag ovanliga. Restaurering och återupptagen beteshävd på Boskapsön ska återskapa skogsbetesvärdena.

Faktaruta

LIFE+ är en fond som EU inrättat för att driva på genomförandet och utvecklingen av EU:s miljöpolitik. LIFE+ Natur kan hjälpa till att finansiera projekt som bidrar till skötsel och skydd av arter och naturtyper i Natura 2000-områden.

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden. Syftet är att värna om naturtyper och arter som EU-länderna har kommit överens om är av gemensamt intresse. I Stockholms län finns 235 natura 2000-områden.

Mats Nordin, 08-785 51 12

Charlotta Linder, 08-785 44 45